

TEN GELEIDE

Beste Vrienden,

Bij een bestuurswissel binnen de Nationale Raad blijkt het evident dat er allereerst een woordje komt van de nieuwe verantwoordelijke. Ik vond het echter niet meer dan logisch, zelfs noodzakelijk, dat voor alles een dankwoordje aan de vorige verantwoordelijke(n) werd gericht. Want hoe zou ik anders iets kunnen overnemen?

Het eerste wat ik deed bij het opnemen van de verantwoordelijkheid was een brief aan mijn Lieve God schrijven.

Voor alles wilde ik die brief met jullie delen, omdat jullie op die manier kennis kunnen maken met een andere kant van mezelf.

Vandaar het “dankwoordje” en de “Brief aan God” in de vorige fratbrief. Het was wel de bedoeling dat deze ten geleide ook zou verschijnen, wat de duidelijkheid ten goede was gekomen, maar ook bij een klein tijdschriftje kan de zetduivel wel eens roet in het eten gooien.

Bij het opnemen van de verantwoordelijkheid heb ik heel duidelijk gesteld dat ik dit niet opneem om als laatste het licht uit te doen, maar wel in de overtuiging dat we iets te zeggen hebben, dat er nog mensen zijn na ons die de boodschap van Liefde willen uitdragen vanuit de spiritualiteit van Br. Charles.

Na vele jaren werking is het dan ook misschien eens nodig om te herbronnen, om na te gaan waar we voor staan en welke de opdracht en dienst is die de diverse groepen en organisaties van ons mogen verwachten. Dit zal weliswaar niet leiden tot een radicale breuk met het verleden. Er kan en zal ook verder gebouwd worden op alles aan waardevolle zaken die voor ons werden gerealiseerd.

Dit moet uiteindelijk resulteren in een visietekst die leidraad wordt voor de toekomstige werking. We zijn hiermee al gestart half vorig jaar, maar dit werk is niet af en er zal nog heel wat overleg en bespreking nodig zijn om tot die eindtekst te komen. Zoals vele would-be-slimme politici plakken we hier geen timing op.

Een eerste wijziging is wel een naamsverandering. Voortaan willen we verder door het leven gaan als “Foucauld-raad Vlaanderen”. Dit wordt mee ingegeven door het feit dat “Nationale Raad” in het buitenland niet goed begrepen wordt, als blijkt dat wij enkel de Vlamingen vertegenwoordigen.

Er wordt ook bekeken hoe we de 'middenkatern' van deze fratbrief kunnen aanpakken, gezien de schrijver ervan te kennen gaf hiervan ontlast te willen worden.

Het is belangrijk uit te maken hoe we die authentieke en radicale boodschap van Overgave van Br. Charles kunnen overbrengen. Het is daarbij vanzelfsprekend ook belangrijk om deze boodschap aan alle leden van de fraterniteiten uit te leggen en waar het kan of waar het gevraagd wordt te helpen om stappen te zetten om daarin te groeien.

Het is vandaag belangrijker dan ooit om te laten zien waar we voor staan, waarin we geloven en er ook voor uit te komen. In elk geval, eerder dan ons weg te stoppen, ons terug te trekken en ons geloof te beleven als iets hoogst individueel waar anderen geen zaken mee hebben. In welke mate en of dit de facto contradictorisch is met een leven in het verborgene zal blijken uit de besprekingen. Dit kan ook een vraag zijn voor reflectie in uw eigen groep.

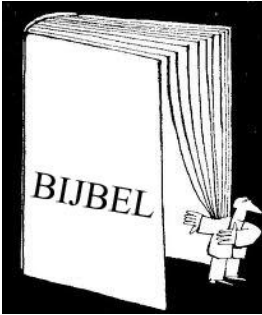
Hier zouden wij als leden van fraterniteiten bij elkaar steun kunnen vinden. Dienen wij onze fraterniteit immers niet te beschouwen als een oorspronkelijke christen gemeenschap, waar samen gekomen werd rond het Woord van God, om dit te beleven en uit te dragen?

Kortom we staan voor een periode van herbronning en oriëntatie. Zoals steeds zijn alle ideeën welkom en mocht je dit kort bespreken binnen je groep dan ben ik nieuwsgierig naar jullie reacties.

Het allerbeste en hopelijk mogen wij elkaar ontmoeten in de loop van de volgende jaren.

Geert Devolder

IESUS
+
♥
CARITAS

BIJBELSPROKKELS

HET WAS NACHT

We zijn vorige week met de Joden mee uit Egypte getrokken, midden in de nacht. Dat was het Joodse paasfeest. Nu gaan we de nacht in die voorafgaat aan het christelijke Pasen, de nacht van "Jezus' uittocht", de nacht van zijn lijden.

"Het was nacht." Dat beheerste dit uur. De avond viel en Jezus was samen met zijn leerlingen. Maar het feest was niet vrolijk en ze voelden de spanning stijgen. Hun meester was weliswaar kalm, maar wat Hij zei was verre van kalm: dit was hun laatste maaltijd samen, Hij zou weggaan. Ze voelden de grond onder hun voeten wegschuiven toen Hij zei: 'Een van jullie zal mij verraden.' Niemand van hen kon begrijpen wat dit betekende - misschien durfden ze ook niet proberen het te begrijpen.

Ze gingen naar buiten. De nacht was intussen helemaal gevallen en duisternis omgaf hen terwijl ze naar de Hof van Olijven gingen, waar ze vaak samen met Hem waren geweest. Tot zover niets vreemds, dit kenden ze. Maar het beklemmende gevoel bleef. Zeker toen Jezus zei: 'Ik ben bedroefd, tot sterven toe. Blijf hier en waak met mij.' Hij ging zelf een eind verder en de leerlingen die achterbleven, konden Hem door de duisternis niet meer zien. Zowel rondom hen als in hun hart heerste donker onbegrip. Langzaam overmande de slaap hen.

Jezus zelf was inderdaad bedroefd tot sterven toe. Hij wist wat er ging gebeuren en keek zijn eigen dood in het gelaat. Angst. Zijn wil botste nu compleet met die van God, zijn gebed was niet rustig, het trilde van zijn innerlijk gevecht, maar zijn eerste woord was: 'Vader'. Vreemd genoeg ging zijn angst samen met de overtuiging dat alles moest plaatsvinden, hoewel het waarom ervan Hem niet duidelijk was. Toen Hij terug kwam bij zijn slapende

leerlingen, greep de angst Hem weer; ze gleden al van Hem weg, en het zou alleen maar erger worden. Hij wekte hen toch en wilde de ernst van deze nacht duidelijk maken, maar al wat Hij zei was: 'Konden jullie dan niet één uur wakker blijven met Mij?' Tot driemaal toe herhaalde zich deze scène, en op het moment dat Jezus het opgaf hen wakker te houden, ging alles verschrikkelijk snel: er kwam een groep soldaten de tuin in met fakkels, de apostelen zagen Judas naar Jezus gaan, de soldaten kwamen dichterbij, hun zwaarden glommen in het dansende licht van de fakkels en binnen de kortste keren was Jezus door hen omringd en overmeesterd. Wat was het grootst bij de leerlingen, de ontzetting, het onbegrip, de paniek? Ze vluchtten en lieten Jezus in de steek.

Alleen Petrus volgde de groep van op een afstand, en slaagde erin om op de binnenplaats van het paleis van de hogepriester te komen. Hij voelde de onderzoekende ogen van de dienstknachten bij het vuur en keerde zich van hen af. Ook hij zou Jezus uit angst verloochenen en nadien bitter wenen als dat besef bij hem begint te dagen bij het kraaien van de haan, de vogel van de dageraad.

Jezus werd binnen aan een verhoor onderworpen. Hij zei niets meer. Hij knipperde tegen het daglicht toen ze Hem naar buiten leidden. De volgende keer dat Hij zijn ogen zou sluiten, zou voorgoed zijn. Er zou een grote duisternis vallen. Een aantal vrienden zou Hem van het kruis halen en zijn koude lichaam in een donker graf leggen.

De vertwijfeling van de leerlingen en de diepe spijt van Petrus komen ons niet onbekend voor. We kunnen ons echter maar nauwelijks voorstellen hoe doodsangst en foltering aanvoelen. Ooit vertelden ze me een verhaal over een vrouw die met haar kinderen in oorlogstijd thuis was, toen een andere vrouw uit het dorp haar op een avond kwam waarschuwen dat er een doodseskader op weg was. Zij stelde voor haar plaats in te nemen, ze had geen verwanten en de andere vrouw wel. Ze drong aan en toen ze haar had overtuigd, bleef deze vrouw achter in het donkere huis. De vastbeslotenheid vermengd met de doodsangst van die vrouw, dat is de Hof van Olijven.

Alles wat de Bijbel associeert met de nacht als chaos, verlatenheid, onzekerheid en beslissend oordeel, is in deze Passienacht aanwezig. Hoewel de gebeurtenissen plaatsvinden in de Paasnacht, hebben ze op het eerste zicht niets te maken met de vreugdevolle, overweldigende bevrijding uit Egypte door een machtige God. Geen rookkolom, geen vuurzuil. Jezus zou uit de doden worden opgewekt, het is de bevrijding van een stille maar grootse kracht. Het eeuwige donker van angst en dood zal daglicht worden want God zelf heeft de nacht ten volle meegemaakt.

SECULIERE FRATERNITEIT

OMDAT HET VOOR MIJ EEN NOODZAAK VAN LIEFDE IS MIJ TE GEVEN...

Jef Colleye, de priester die zoveel betekend heeft voor de Vlaamse seculiere fraterniteiten, heeft zich op 27 februari definitief aan zijn Heer gegeven, nadat hij, uit noodzaak van liefde, zijn ganse leven totaal ter beschikking stelde van zijn medemens.

Het is hier zeker geen gemeenplaats te zeggen dat dankbaarheid ons vervult bij het afsterven van iemand als Jef, want hij was voor ons allen een trouwe vriend, een goede, eenvoudige en terzelfdertijd kritische priester, radicaal vervuld van de spiritualiteit van Charles de Foucauld.

Eenvoud, soberheid en onthechting waren de graadmeters van wat hij belangrijk vond. Gans zijn leven was een streven naar verbondenheid met de Heer en het uitdragen van Gods liefde naar de mensen rondom hem en dan vooral naar de kleine, de arme en de weerloze. Zo probeerde hij altijd en overal de laatste plaats in te nemen, maar... zijn oversten dachten er anders over toen hij in 1960 de opdracht kreeg in Houthalen een middelbare school op te starten. Hij was er 25 jaar de eerste directeur en alweer typisch voor hem zei hijzelf daarover: "belangrijk, vind ik, dat mijn functie van directeur me niet plaatst *boven* de anderen, maar dat we *samen* zoeken hoe het moet." Drie schooljaren lang behielp het college zich met de klaslokalen van de plaatselijke gemeenteschool. Intussen werd er met man en macht gewerkt en directeur Colleye slaagde erin de laatste plaats te vinden in... zijn werkkledij aan de mortelmolen. Op die manier kon hij mensen verzamelen en begeesteren om mee te helpen.

Zijn voorkomen, zijn huisvesting, zijn autootje, zijn taal (nooit geleerddoenerij!), kortom zijn hele levensstijl, verwees naar die laatste plaats die hem zo dierbaar was. Daardoor kon hij op gelijke voet omgaan met de 'gewone' mensen.

In 1989 richt hij zijn huis, aan de Rotbaan 73, in tot een Zaoeja. Hij stelt er meteen drie slaapkamers, met daarin acht eenpersoonsbedjes, ter

beschikking van mensen die er eens 'uit' willen zijn. Maar de kers op de taart was de gebedsruimte die hij met fierheid voorstelde aan elke bezoeker.

Hij was de gedroomde gastheer die niet zou geweten hebben wat gedaan om het zijn gasten zo aangenaam mogelijk te maken. Hij was echt mateloos dienstbaar, zoals *zijn* maat van de liefde mateloos was.

Jef was een diepgelovige man: zijn regelmatig breviergebed was voor hem een biddende ontmoeting met de Heer. Zo dikwijls heb ik hem horen zeggen: "onze godsdienst en niet in het minst ons beleven van de foucauldiaanse spiritualiteit moeten van ons *gelukkige* mensen maken". Toch bleef gans zijn leven een voortdurende zoektocht naar God, in de geest van broeder Charles.

Vandaar dat hij niet ophield zich door regelmatige studielectuur op de hoogte te houden van de vorderingen van de hedendaagse exegese en theologie. Een almachtige God behoorde niet tot zijn godsbeeld, want hij trachtte in zijn levenswandel een menselijke gestalte te geven aan een God die liefde is. Zoals broeder Charles hield hij van een Christus die afgedaald was tot op het niveau van de mensen om ons te komen vertellen dat Hij ons de moeite waard vindt en dat Hij met ieder van ons persoonlijk begaan is.

Charles de Foucauld was voor Jef een profeet, die zovele jaren geleden, in het evangelie accenten gelegd heeft die echt van onze tijd zijn. Zijn spiritualiteit dwong hem tot een uitermate diepe bekommernis om evangelisch te zijn. Wat hem vooral in de Foucauld aansprak was zijn radicaliteit. Een uitspraak van de Foucauld die hem zeer dicht aan het hart lag was: "van het eerste ogenblik af dat ik begreep dat God bestaat, kon ik niet anders meer dan voor Hem leven."

In 1980 werd hij nationaal aalmoezenier van de Vlaamse seculiere Fraterniteiten. Zijn grote bekommernis bestond erin de fraterniteitsgroepen terug rond de spiritualiteit van de Foucauld te brengen. Waar Jan Duchêne ooit eens zei: "het evangelie moet het dynamiet zijn dat ons uit onze luie zetel doet opspringen!", daar zei Jef: "het evangelie moet ons gelukkig maken." Niets, geen onkosten, geen afstand, geen tijd was hem hiervoor te veel. Maar was hij enerzijds zeer mild en vrijgevig voor zijn evenmens, dan beleefde hij anderzijds een uiterst sober Nazaretideaal.

Jef Colleye, die zo regelmatig in zijn leven het gebed van overgave heeft gebeden en beleefd, kan m.i. niet beter getypeerd worden dan door het vers: *omdat het voor mij een noodzaak van liefde is, mij te geven...* Mocht hij nu een veelvoud krijgen van alles wat hij zo kwistig, uit noodzaak van liefde, aan de mensen geschonken heeft.

Erick

De jonge Jef

Nationale Raad in Bonheiden op 3 augustus 1991
Vlnr : Lieve Temmerman, Jozef Coghe, Jef Colleje, Jan Van Raemdonck,
Mimi De Ronde, Erick en Cecile Dupont-Vandamme

VERSLAG WEST-VLAAMSE FRATDAG IN BRUGGE

We waren met een tiental mensen samen op zondag 4 maart, in Brugge bij Johan Goemaere. Lutje haalde Henri af van het station, het was de tweede maal dat deze dappere jonge oude man naar de West-Vlaamse Fratdag kwam.

We verwelkomden ook Marina De Naeyer, een nieuwe geïnteresseerde.

's Morgens gaf Christof een zeer geslaagde miniconferentie over de periode van Broeder Charles' bekering. We hebben veel nieuwe interessante informatie ontvangen. Daarna was er gelegenheid tot stille aanbidding in de huiskapel van Johan. We sloten de voormiddag af met de eucharistieviering in de kerk van Maria-Assumpta te Assebroek, waar Johan voorging.

Johan had voor heerlijke soep gezorgd (zelf gemaakt!!!) waarbij we onze picknick verorberden. Na de maaltijd volgde een fikse wandeling langs de oude treinbedding naar ...?, terwijl twee flinke dames de afwas deden.

Om 14.15 u werden we dan aan de andere kant van Brugge verwacht in de Sint-Godelieveabdij, waar moeder overste Sabine ons in haar prachtige stijl vertelde over de beelden van Toni Zenz en de schilderijen van de Franse schilder Michel Ciry. Daarbij ook een portret van Charles de Foucauld. De uitleg en het commentaar van zuster Sabine bij de tentoongestelde kunst vormen een bezinning op zich. Ook de wandeling door de pittoreske pandgang van het klooster is heel apart.

👉 Portret Charles de Foucauld
door Michel Ciry

VAKANTIERETRAITE

Braakliggende akker...

...te ontginnen door handige doe-het-zelvers!

In het leven van Broeder Charles namen het gebed en de aanbidding een erg belangrijke plaats in.

De zalige Charles de Foucauld brengt het gebed met de liefde in verband. "Wie liefheeft", zo zegt hij, "wil graag bij diegene zijn die men liefheeft."

Ook een "gewone christen" wordt opgeroepen om te bidden. Vroeger was dit echter meer vanzelfsprekend dan nu.... Wat is bidden? Hoe doen we dit? Waar vinden we inspiratie, enz...

De spreker Frank Grypdonck aan het woord: "In onze kinderjaren was bidden een vanzelfsprekend aspect van het geloven." Zo is de akker van het gebed in onze kerk voor een stuk verwilderd braakland geworden. Laten we het daarbij?

Vanuit mijn eigen ervaring, dat bidden echt nodig is als je wil blijven geloven, dat bidden deugd doet, wil ik de deelnemers aan die bezinningsweek op weg helpen om het waarom en het hoe van het bidden beter te doorzien, door er samen rond na te denken en het tussendoor ook eens echt te proberen. Niet bedoeld voor professionele bidders (als die al bestaan) maar voor gewone mensen, met (of zonder) een gezin en een beroep in de wereld, met een verlangen naar authenticiteit en eigentijds geloof, met respect voor de kritiek van ons verstand. En zonder de belegen smaak van toen.

En niet te vergeten: dat alles in een zalige sfeer van vakantie in een gezellige vriendengroep, midden in de natuur. Dit kan goed worden."

Z.E.H. Frank Grypdonck is doctor in de Klassieke Filologie en emeritus godsdienstinspecteur. Momenteel is Frank Grypdonck pastoor van St.-Anna

Seculiere fraterniteit
en O.-L.-Vrouw Presentatie in Gent en actief als geestelijk adviseur en
componist.

Hoe ziet een vakantiedag eruit?

08.00 u: morgengebed
08.15 u: ontbijt
09.30 u: eerste conferentie
10.30 u: stille tijd
11.30 u: viering
12.15 u: middagmaal
14.00 u: activiteit of vrije middag
16.00 u: vieruurtje
17.00 u: groepsgesprek
18.00 u: avondmaal
19.30 u: tweede conferentie

Let op: Alle onderdelen zijn geheel vrijblijvend. Wij bieden slechts aan.

Praktisch:

Begin op zondagavond 22 juli 2012 om 18.00 uur
tot vrijdag 27 juli 2012 na het middagmaal.

Plaats: retraitshuis "Ter Dennen" in West-Malle,
Sint-Pauluslaan 8,

Prijs volwassenen € 220

kinderen tussen 12 en 18 jaar € 150

kinderen tussen 6 en 12 jaar € 130

kinderen tussen 3 en 6 jaar € 90

kinderen tussen 0 en 3 jaar **gratis**

betaling graag op rekeningnr.: **733-0477659-61**

IBAN : BE62 7330 4776 5961 BIC : KREDBEBB

Het adres van de rekening is :

Johan Vannevel, Slingerstraat 38, 8820 TORHOUT

Inschrijvingen en info :

Christof Bogaert, Groenestraat 243A, 8800 Roeselare

☎: 051/722456 chris.bogaert@fulladsl.be

Bezoek ook :

<http://www.charlesdefoucauld.be/>

Graag tot dan! Je bent van harte welkom

PRIESTERFRATERNITEIT

Tekst van Anton Stadlmeier (*Derde deel*)

De Priester Charles de Foucauld - aanmaningen voor het priester zijn vandaag

Het eerste deel van de voordracht van Anton Stadlmeier op het Duitse Kersttreffen vorig jaar verscheen in vertaling in de voorlaatste fraterniteitsbrief.

*De titel van de bijdrage was: **De priesterlijke dienst in het licht van het alternatief: de 'ondergang beheren' of de 'overgang vorm geven'**.*

*Het tweede deel verscheen in de laatste fraterniteitsbrief en ging over **De 'overgang vorm geven' - perspectieven uit de spiritualiteit van Charles de Foucauld***

In dit derde deel wil de auteur de weg naar Foucaulds priester-zijn uittekenen en welke betekenis het priesterschap voor hem had in het geheel van zijn roeping en voor onze kerksituatie vandaag.

In de eerste jaren na zijn bekering was bij Charles de Foucauld het idee van priester worden nog ver af. In zijn trappistentijd wenste hij, zoals hij aan Abbé Huvelin schrijft: 'meer dan ooit geen priester te worden'. Hij wou de laatste plaats innemen en dat was in zijn tijd niet verenigbaar met het beeld dat hij van het priester-zijn had. Voor hem was de priester een leraar en een leider, en hij wou juist zich verbergen en zwijgen. Als hij hoorde over die genocide van de Turken tegen de Armeniërs (1885) komt bij hem voor het eerst de wens op, priester te zijn. In een brief aan P. Hieronymus (1897) schrijft hij: 'Toen had ik willen priester zijn, had ik graag die taal van die arme, vervolgte christenen gekend en van dorp tot dorp willen trekken om hen moed in te spreken, om voor hun God te sterven. Dat is de priester die de taal der mensen spreekt, die daarheen gaat waar men hem nodig heeft, die de anderen moed geeft helemaal God te beleven.

De roeping om priester te worden groeit bij hem met de jaren in Nazareth en Jeruzalem (1897-1900). Daarbij zijn volgende inzichten en overwegingen belangrijk. Hij wil met Gods werk bezig zijn Hij verlangt dat God verheerlijkt wordt en dat gebeurt voor hem bijzonder in de Eucharistie. In zijn voorlopige regel van de eremijten van het H. Hart van Jezus schetst hij de eucharistieviering als de karakteristieke opgave van de broeders, want 'niets op aarde

verheerlijkt God meer dan de aanwezigheid van de H. Eucharistie en de voltrekking van het offer'. In een brief aan Abbé Huvelin beschrijft hij het priesterschap als de volmaakte manier om Jezus na te volgen: 'naar deemoed streven en daarbij het priesterschap uitsluiten, zou dus niet goed zijn. Ik moet de deemoed de plaats geven welke onze Heer ze gaf en ik moet ze zo beoefenen, zoals Hij ze heeft beoefend en ze dus als priester beoefenen, naar zijn voorbeeld. Zo wil ik in die ontbering leven, midden moeilijkheden van alle soort; ik wil werkelijk Jezus' kruis dragen en zijn armoede delen.' Priester zijn is voor Broeder Charles zo iets als een soort carrière naar onder toe, gedragen door deemoed en armoede, daar Jezus in zijn ogen arm en deemoedig was, en bereid zijn, zoals Jezus, lijden op zich te nemen.

Ten slotte is het de Eucharistie die hem om de priesterwijding doet vragen. De besluiten die hij bij zijn wijdingsretraite in mei 1901 neemt, houden twee delen in: 'In manus tuas commendo spiritum meum' 'In uw handen beveel ik mijn geest' en een tweede deel, waarin hij zich bevraagt hoe hij Gods wil zo wil uitvoeren, in wiens hand hij zijn geest legt. 'Vuur ben ik komen brengen op aarde. Redden wat verloren was'. Als priester zou hij willen bij Jezus de verlosser zijn en zijn bijdrage leveren in de verlossing van de mensen en dat betekent voor hem bovenal de overgave aan de armste der armen. Daarom zet het hem er ook toe aan de priesterwijding, de Eucharistie, het evangelie naar de mensen te brengen, naar de armste der armen. Door zijn priesterschap verandert zich allengs zijn volledige levensopvatting; hij past het aan aan de mensen met wie hij leeft, voor wie hij daar wil zijn: 'Met verbazing zie ik mij van het contemplatieve leven naar het zielzorgleven overstappen en echt tegen mijn bedoeling, alleen omdat de mensen er nood aan hebben' schrijft hij in 1902 vanuit Beni-Abbès naar zijn zuster. Hij tracht zijn leven als priester in te richten in een afwisseling tussen gebed en gastvrijheid. Echt blijft zijn verlangen bestaan naar een leven in zwijgen en eenzaamheid, maar hij laat zich leiden door God, want in zijn handen heeft hij zijn geest gelegd. Hij past zijn roeping aan de behoefte aan. Hij gaat niet de wegen die hij verwacht en die hij daarmee zou vastleggen, maar hij blijft in de echte zin beweeglijk. Die beweeglijkheid laat hem toe in conflictsituaties ten gunste van de geestelijke naastenliefde te kiezen, zozeer dat hij de eucharistieviering laat wegvallen. Zo verklaart hij aan bisschop Guérin in 1907, dat hij de enige priester is die naar de Hoggar zou kunnen gaan en dat daarom ook moet doen, ook als dat meebrengt dat hij geen eucharistie kan vieren. Maar tenslotte zouden ook 'de grootste heiligen, te beginnen met de apostelen, onder bepaalde omstandigheden ook de mogelijkheid van Eucharistie verzaakt hebben omwille van de beoefening der geestelijke naastenliefde'.

Als priester bekleedt hij verschillende rollen, hij is zoals hij in een brief aan bisschop Guérin mededeelt 'niet alleen monnik, maar tegelijk priester, koster en

missionaris'. Altijd blijft hij zijn voorstelling van het Nazaret-leven trouw, daarom gaat het, in al de rollen en functies die hij vervult, altijd om een apostolaat van aanwezigheid, niet van de werkzaamheid. In 1911 schrijft hij aan een vriend: 'We hebben goede priesters in echt groten getale nodig, maar niet om te prediken. Omdat we dat ongeveer zo moeten verstaan alsof men in de dorpen van Bretagne Turken zou ontvangen, die komen om de leer van Mohammed te brengen. Zij zouden moeten relaties aanknopen, zich geliefd maken, een atmosfeer van respect, vertrouwen en vriendschap rondom zich bewerkstelligen, hopen op een toenadering tussen de bevolking en zichzelf en de bodem ontginnen alvorens te zaaien'.

Charles de Foucauld's leven na zijn bekering stond helemaal onder het teken van de overgave. Die overgave was weliswaar geen overgave om zichzelf, maar omwille van de mensen, bovenal omwille van de armste der armen. Hij wou meewerken aan het verlossingswerk van Jezus. Daarbij komt aan de Eucharistie een uitgesproken plaats toe, wat bij Charles de Foucauld niet tot een sacramentele vernauwing van de priesterlijke dienst leidde, want in twijfelgeval heeft het beleven van de naastenliefde een hogere prioriteit. Charles de Foucauld liet zich daardoor als priester niet in een rol vastsnoren, maar zijn voortdurend vragen naar de wil Gods maakte hem beweeglijk, een beweeglijkheid die zich niet liet begrenzen door een verstarring van de rollen. Zijn spiritualiteit had een bredere horizont dan het priesterschap, ze was zelfs een betekenisvolle factor van zijn trouw aan zijn spiritualiteit van Nazareth. Elk Nazareth heeft nood aan een Eucharistieviering als sacramentele tegenwoordigstelling van Jezus Christus. Wanneer we ons katholiek geloof ernstig nemen, dan is de eucharistieviering het hoogtepunt waarnaar het handelen van de kerk (en meteen van de parochie) streeft en evenzeer de bron waaruit zij al haar kracht put. (*Sacrosanctum Concilium* nr.10). Wij hebben priesters nodig, omdat wij juist om die reden willen eucharistie vieren. Een woorddienst is, niet alleen voor mij, geen vervanging voor een eucharistieviering.

Volgt men het paulinisch parochiemodel, dan wordt de leiding van de gemeenschap en de leiding van de eucharistieviering in de hand gelegd van een man of vrouw die wel in de regel gehuwd waren. Daarom hebben we priesters nodig die gemeenschappen leiden, priesters die gemeenschappen leiden en niet steeds groter wordende pastorale ruimtes besturen, priesters die door hun aanwezigheid de parochies tot oorden van gastvrijheid maken, terwijl zij zelf gastvrijheid aanbieden, priesters die gastvrijheid afwisselen met gebedsleven, priesters die beschikken over sleutelkwalificaties van deemoed (als moed om te dienen) en overgave (wat ook op een andere dan celibataire wijze kan beleefd worden). Priesters voor wie het aanwezig zijn belangrijker is

dan het werkzaam zijn. Dat zijn de vereisten voor de priesterlijke dienst, die men voor mijn part kan aflezen bij Charles de Foucauld.

Charles de Foucauld en de postmoderniteit

Sinds de verlichting heeft de ambtelijke kerk een probleem om met de wereld in gesprek te komen. Vaticanum II was een aanzet, die echter, naarmate het concilie verderaf ligt, angstig werd afgeremd en nog wordt. Als men gaat spreken over de dictatuur van het relativisme, bouwt men een antagonisme op dat het gesprek weinig vooruithelpt en de kerk verder in de catacomben zal drijven. Als ik enkele jaren geleden dat boekje 'gelovend filosoferen' las van de Italiaanse filosoof Gianni Vattimo, die als een leidende vertegenwoordiger van de filosofie van de postmoderniteit geldt, heb ik daarin heel veel van Charles de Foucauld gevonden. Vattimo was van huis uit katholiek en is intussen van de katholieke Kerk vervreemd en zegt van zichzelf in een typisch postmoderne formulering: 'Ik geloof dat ik geloof'.

Op 24 januari 1897 verantwoordt Charles de Foucauld aan zijn nicht waarom hij weggaat van bij de Trappisten met een enig woord: 'afdalen'. Wie afdalt, die wil de incarnatie beleven, die geeft zijn zekerheden op, die gaat eruit, maakt zich arm, omdat armoede vrijmaakt om zich in liefde helemaal op God en de wereld te kunnen afstemmen. Afdalen is: voltrekken van de kenosis van God, zoals de Filippenzenbrief hymnisch bezingt. Ook dat is juist het thema van Vattimo, daar hij tracht aan de kerk en het geloof in de context van het postmodernisme geen perifere maar centrale rol toe te kennen.

Uitgangspunt van Vattimo's bedenkingen is de secularisatie als het proces van afstand van de moderne wereldcultuur van haar sacrale oorsprong. Daarin toont zich voor hem de zin van de heilsgeschiedenis, voor zover in de voortschrijdende secularisatie de menswording van God in Jezus, de kenosis van God, consequent verder wordt gedacht. De openbaring van God gaat als geschiedenis verder en de Kerk heeft slechts de mogelijkheid in de geschiedenis in te stappen. D.w.z. voor het uitdrukken van het geloof kan alleen een geschiedkundige voorlopigheid gehandhaafd blijven en alles wat aanspraak maakt op absolute waarheid moet gedemythologiseerd worden. Dat het zo is, is in de openbaring zelf ingeschreven, omdat de Bijbel op heel uitmuntende wijze toont 'hoe het goddelijke zijn zich naar buitenuit vermiddelt, in wie het zich uit liefde reduceert en zich verwaardigt'. In het centrum van de Bijbel staat geen abstracte, geobjectiveerde wet, ook geen metafysica, maar het liefdesgebed als concrete praxis.

Daarom vermeld ik Vattimo, omdat hij het christelijk geloof ondogmatisch denkt en omdat hij het losmaakt uit zijn binding aan de Europese metafysica, en daarmee de kern van de praxis van Jezus naar voor brengt, een praxis van de liefde, van de overgave, van de kenosis.

SPIRITUALITEIT

Met deze bijdrage wil ik mijn medewerking van ongeveer twintig jaar afsluiten.

Het is tijd om de fakkel door te geven en wellicht ook de opvatting van deze middenkatern.

Ik hoorde af en toe dat men in de fraterniteiten kon gebruik maken van deze teksten en de vraagjes erbij en dat maakt mij gelukkig.

In deze laatste katern kunt u een vervolg vinden van een vroegere bijdrage, die ik haalde uit het boek van J.F. Six: Charles de Foucauld, autrement, DDB 2008. en ook de vertaling van een paar besluit-bijdragen van Six waarin hij nog eens duidelijk zijn visie geeft rond het spirituele erfgoed van broeder Charles.

GEBED VAN OVERGAVE

De spiritualiteit van Caussade, die van het nu-moment, is stilaan in het leven van Charles gegrift. Hij zal zich overgeven, doorheen gebeurtenissen, aan de scheppende actie van de Geest. Daar zal hij zijn vrede en vreugde vinden.

Het is hier het moment om een tekst te bestuderen die hij schreef in 1896, toen nog in de Trappistenabdij, toen hij nog in het ongewisse was of men hem zou daar doen blijven of niet. Hij had van te voren reeds een daad van gehoorzaamheid vooropgesteld. Dat moest een absolute gehoorzaamheid zijn, zelfs al zou zijn geweten hem gezegd hebben om weg te gaan. Hij zou bij de Trappisten blijven indien zijn oversten het zo beslisten.

Deze tekst werd niet door Charles “gebed van overgave” genoemd. Die tekst was door Bazin gepubliceerd in 1924 (Ecrits spiritiels de Charles de F.)

In 1940 zullen de kleine zusters van Jezus dit gebed overnemen, mits een paar kleine wijzigingen en het elke dag opzeggen.

Dit werd vlug bekend als het gebed van Charles de F. In feite was het een meditatietekst geschreven door broeder Marie Albéric, trappist en niet het gebed van broeder Charles kluzenaar in Nazareth.

Dat gebed is een gebed van Jezus, in feite een lange ontplooiing van Jezus' korte gebed op het kruis: "Vader, ik leg mijn geest in uw handen".

Charles laat dus Jezus spreken, maar 'volgens Foucauld'. Eigenlijk legt Charles zijn woorden in de mond van Jezus.

In 1896 zegt F. eigenlijk dat dit gebed de algemene geestelijke houding zou moeten zijn, het ganse leven lang, van elke volgeling van Jezus.

Mijn Vader, ik geef mij in uw handen; mijn vader, ik vertrouw mij toe aan U, ik geef mij over aan U; Mijn Vader, doe met mij wat Gij goed vindt, ik dank U.

Dank voor alles, ik ben tot alles bereid; ik aanvaard alles: ik dank u voor alles; als uw wil maar geschiedt in mij, mijn God, als uw wil maar geschiedt in al uw schepselen, in al uw kinderen, in allen die uw hart bemint,

Ik verlang niets anders, mijn God: ik leg mijn ziel in uw handen;

Ik geef ze aan u mijn God, met heel de liefde van mijn hart: omdat ik U bemin en omdat het een noodzaak van liefde is mij te geven, mij zonder voorbehoud in uw handen te geven;

Ik leg mij in uw handen, met een oneindig vertrouwen, want Gij zijt mijn vader.

Deze tekst bevat iets absoluuts, iets extreems en dat leefde bij Charles in deze fase van zijn leven zoals we konden merken vanaf 1882.

Welk woord komt het vaakst terug in dit gebed?

Het woord "ALLES". En daarnaast andere totalitaire termen: "niets anders"; "zonder maat" (sans mesure); "oneindig" vertrouwen ;"wat Gij ook met mij doen zult".

Al deze termen kan men niet verzachten; ze komen allen uit het register van de overdrijving.

Maar enkele maanden na het schrijven van deze tekst zal Foucauld Caussade gaan lezen. De zeer eenvoudige bladzijden van dit traktaat zullen zijn visie veranderen: hij zal stilaan de perfectionistische ideeën verlaten en ze helpen hem te aanvaarden wat op zijn weg komt. Zo zal hij nu dit "slot" kunnen verlaten om naar het Zuiden te gaan. De echte weg van de overgave wordt nu mogelijk.

IK LAAT MIJ DRAGEN

Op 13 januari 1904 verlaat F. Beni-Abbès met een konvooi van 50 personen. Twintig kilometer per dag.

"Ik ben op weg als monnik-missionaris, schrijft F. aan zijn bisschop Mgr. Bonnet.

Wat doet hij op die wegen van de woestijn?

Praten, kennis maken, in vriendschapsrelaties treden. Hij bestudeert ook de taal van de Touaregs.

Hij verlangt dat er in de Sahara "heilige evangelische werklieden zouden komen om in dat veld te werken" Hij vraagt Mgr. Guérin om iemand te sturen die hem zou gezelschap houden: hij zou tuinman zijn, de mis dienen, enfin in alles hem helpen.

Een witte Pater, Richard, krijgt de toestemming van Guérin om zich bij F. te gaan voegen, maar dat zal niet doorgaan want die Richard wil vooral spreken, preken, maar dat is nu net niet de roeping van Charles.

Nu we in dit nummer onze bijdragen over spiritualiteit willen afronden stel ik voor te eindigen met de slotbeschouwingen van Six, die bondig de kern van de zaak weergeven.

Hier volgt de vertaling van zijn besluit (conclusion)

Op het einde van meer dan een halve eeuw gezelschap met Charles de Foucauld, komt de vraag: WIE HEB IK UITEINDELIJK ONTMOET?

Hoe kan het dat men die vraag niet zou stellen?

Hoe zou het kunnen dat wij niet eenvoudig en sereen op die vraag zouden antwoorden in enkele eenvoudige woorden waarin men tracht tot het hart door te dringen en te zeggen wat men van hem heeft mogen ontvangen.

Wat mij betreft is het de vreugde. Deze man leeft van die vreugde, ademt die vreugde uit, geeft die vreugde door.

Als kind kent hij de zwaarste tegenslagen. Hij gaat ze in de ogen zien, laat ze tot rijpheid komen, en schept voor zichzelf een levensvreugde, tijdens de adolescentie, breekt los in de smaak te leven doorheen duizenden kennissen en gelukkige beroezingen.

Wanneer hij 24 jaar is zal men hem van al deze middelen afsnijden; het is het "hola" van weldenkende mensen, die het goed menen. Men zet hem tegen de muur. Hij wil dan de uitdaging aanvaarden, neemt een harde houding aan en wil bewijzen wat hij in staat is te doen: stunt, zelfdiscipline, radicaal ideaal. Hij verliest daardoor zijn vreugde, wordt een gespannen boog, een idee dat moet slagen.

Lange mars in die vreselijke tunnel, bijna twintig jaar galei-schap.

Twee personen zullen hem daarbij begeleiden, een vader, een moeder, beide goed en intelligent; die zullen hem zachtjes leiden naar een Jezus van Nazareth, die niet de laatste plaats is, maar een zeer tedere broeder, man van alledag, iedereen nabij en iedereen tot leven

oproepend; ze zullen hem stilaan tot verzoening met zichzelf brengen. Maar wat een moeilijkheden en kwellingen tijdens die weg!

Op zijn tweeënveertigste is er een nieuwe opvering, na de eerste, die van de kinderjaren. Bevrijding. Hij verlaat de verstikking, treedt binnen in een nieuwe vreugde, deze van de "andere". Vreugde van de ontmoeting, heel in het bijzonder van de laatsten, als broeder, de vreugde met hen het Brood en het Woord te delen doorheen hun wegen. Vijftien jaren doorheen de woestijn om vreugdevol in relatie van vriendschap te treden met elkeen: vreugde om verlost te zijn van zijn ideologieën, los van het verlangen naar onmiddellijk resultaat: vreugde om vooruit te gaan, dag na dag, volgens de omstandigheden, in vredevolle vrijheid die ook creatief is, wetend dat men hoe dan ook nooit genoeg zal beminnen. Vreugde om God te beleven, een God die gelukkig is, en in de nacht blijvend zonder er een drama van te maken, vreugde om te geloven in de mens met een vrij geloof.

Zachte zwakheid van het geloven: wonderlijke vreugde van leven...Dit boek wilde slechts de weg van een vreugde volgen.

EEN MYSTIEKE STICHTING. (une fondation mystique)

Zeven jaar verblijf in de Sahara, vele vriendschapsbanden gesmeed, en een eenvoudige dialoog op gang gebracht, die eenvoudig en open staat voor iedereen, maar ook bewust van de vele materiële en morele ellende en bedroefd door het veelvuldige egoïstische gedrag van de kolonistoren – zij waren christenen in de ogen van de moslims – zal Charles de Foucauld, priester van vijftig jaar oud van het bisdom Viviers, "missionaris in eenzaamheid", besluiten om een project op te starten dat hem nauw ter harte gaat.

Dit project: dat priesters en leken naar deze Sahara komen, er leven volgens het evangelie, werkelijk 'van het land' worden, deelgenoten worden van de cultuur en het dagelijks bestaan van de inwoners, zoals Jezus die uit Nazareth kwam. En als universele broeder verlangt hij dat christenen op dezelfde wijze de wereld ingaan, leven daar waar ze zijn als levende Evangelies, en zo doorheen hun leven Jezus laten ontmoeten, hun oudere broeder, voor degenen die Hem niet kennen.

Het is in dat perspectief dat hij in 1909 een Confrérie sticht, een “Unie” waarin hij, heel eenvoudig, alle gedoopten wil die zich persoonlijk in die richting zouden willen engageren, t.t.z. een leven in vreugde, openstaand voor iedereen, een gegeven leven verzamelend. Bij zijn dood zijn er negenenveertig leden, hijzelf inbegrepen, in deze Unie.

Elk lid van de Unie moet er zich speciaal op toeleggen om deze mensen te ontmoeten die het meest liefde missen, allen die in behoefte zijn, ingesloten zijn in de beproeving, allen die de laatsten zijn op de weg, achtergelaten door de wereld, allen die men niet ziet en tot wie men niet spreekt.

Ch. de F. nodigt uit om allereerst in verbinding, in contact, in vriendschap te treden met deze mensen.

De Unie is de onzichtbare verzameling in gebed en in het evangelisch werken, doorheen het dagelijkse leven, van de broeders en zusters van Jezus van Nazaret, die verspreid leven over de hele wereld, en gevoed worden: door dagelijkse lectuur van het Evangelie en tevens door de verzen eucharistische Christus.

Elkeen die de mensen met wie men samenleeft wil voeden met dit Woord en dit Brood. Elk lid van deze Unie is voor deze vereniging verantwoordelijk en wil als levensprogramma de drie E's volgen die Charles voorstelt: Evangelie, Eucharistie, Evangelisatie.

Deze confrérie, die goedgekeurd werd door de bisschop van Charles de F., nog tijdens zijn leven, zal verder gezet worden, na zijn dood in 1916, door Louis Massignon, die daarover waakt en die bij zijn dood in 1962 deze Confrérie toevertrouwt aan Jean François Six, priester van Mission de France. Deze Confrérie is in 1986 met het nieuwe Kerkelijk Recht, een “associatie van gelovigen” geworden.

Deze Unie is dus niet, zoals andere groepen die na haar ontstaan zijn, een sterke Prelatuur zoals Opus Dei, of een soepele Gemeenschap zoals de Focolarebeweging. Ze is ook niet een gevestigde groep, zoals de Congregaties die vanuit F. ontstaan zijn, zeventien jaar na zijn dood,

en die zich op hem geïnspireerd hebben, of zoals de Fraterniteiten van priesters en leken, die eerder derde ordes zijn van deze Congregaties.

De leden van deze Unie zijn inderdaad “geïsoleerde missionarissen”, zoals F. het wenste, ze hebben als kenmerk om alles naar voor te schuiven, als “evangelische ontginners”, voor het beginnende werk, voor het zaaien en het oogsten, zonder het zoeken naar onmiddellijk resultaat. Het zijn gedoopten, priesters en leken, in een associatie van gelovigen, met een bisschop. Het zijn christenen, katholieken, protestanten, orthodoxen, in de wereld gezonden als gedoopten door de Vader, de Zoon en de Geest, zich engagerend daar waar ze zijn, in hun Nazaret.

Deze broeders en zusters van Jezus zijn allen gelijk in onderlinge fraterniteit, zonder enige hiërarchie. Het is hun avant-garde zending, hun roeping die beveelt, die de eerste is; ze zijn ervoor verantwoordelijk, moeten hun doopsel waar maken doorheen die zending die hun is toevertrouwd in het charisma van F. Daarom worden zij niet volgens natiën maar volgens taalgroep, niet in gevestigde groepen maar in vrije samenwerkingsverbanden georganiseerd. Niet volgens dagordes maar in hun eigen aanpassing aan de omstandigheden, in creatieve vindingrijkheid.

De enige structuur is een algemene coördinatie die de nodige banden verzekert om elkeen aan te zetten zijn of haar roeping te volbrengen als lid van de Unie (waaronder een omzendbrief, die tweemaal per jaar naar alle leden wordt gestuurd, die uitnodigt om die roeping in praktijk te brengen in persoonlijke ontmoetingen en correspondentie) Geen kader dat hen zou aanzetten om “hun Nazareth” te verlaten, hun culturele, hun professionele omgeving, hun zending.

In deze Unie binnentreden, dat gebeurt niet door een collectieve plechtigheid, maar op een heel dagdagelijkse wijze, inwendig. Degene die met name lid wil worden van deze Unie, in het spoor van de eerste negenenveertig leden, waaronder Charles de Foucauld, neemt contact met een van de coördinatoren en deelt hem heel eenvoudig zijn verlangens mee en zijn motieven. Samen kiezen zij een feestdag uit,

Ik breng hem hier naar voor, omdat ik bij hem in een filosofische reflectie veel terugvind van wat Charles de Foucauld heeft beleefd en omdat het van daaruit niet alleen een levenskrachtige betekenis voor ons heeft, maar ook een intellectuele, omdat het een weg toont hoe men Kerk en geloof als iets betekenisvol voor de postmoderne wereld kan aanbrengen. Het maakt een grondig verschil of ik vandaag de wereld met het begrip dictatuur van het relativisme negatief connoteer ofwel of ik die als een etappe van de heilsgeschiedenis tegemoet treed. De beslissing voor welke van beide alternatieven men zal kiezen: de ondergang organiseren of de overgang beheren, hangt wezenlijk af van mijn houding hiertegenover. Tenslotte zou ik Gianni Vattimo aan het woord willen laten komen: 'In plaats van zich als advocaat van de heiligheid en onberoerbaarheid van de 'waarden' aan te bieden, moet de christen veel meer als een geweldloze anarchist te werk gaan, als een ironische vernietiger van de aanspraken van de in de geschiedenis gegroeide ordeningen, niet geleid door het streven naar een grotere gerieflijkheid voor zichzelf, maar door het principe der christelijke liefde tegenover de anderen'.

Laten we ons aldus door het principe der christelijke liefde leiden, wij priesters en leken, dan zal de boodschap van Jezus over het Rijk Gods ook morgen en overmorgen nog verder verteld worden, wellicht niet meer in de ordeningen die ons vertrouwd zijn, maar ze zal verteld worden! Wij moeten daarin God niet in de weg staan. De kenosis die we trachten te beleven maakt de weg vrij, zodat God en zijn Rijk kunnen komen.

Guido Debonnet

Waarom heeft Jos gezwegen?

Walter VAN DEN BROECK schreef met *Biechten* een eerlijk stuk over misbruik in de Kerk.

Onlangs zag ik het theaterstuk *Biechten* in De Spil te Roeselare. Het was de laatste keer dit seizoen dat het toneel te bekijken viel. Maar het zou volgend theaterseizoen opnieuw gepland worden. Een heel genuanceerde benadering van het pedofiëliemisbruik in de Kerk, tegen de achtergrond van de hele veranderde kerksituatie in Vlaanderen, de laatste zestig jaar.

Ik raad je ook ten zeerste aan de voorafgaande voorstelling van het stuk te gaan beluisteren en de documentatiemap te vragen die werd samengesteld en ter beschikking wordt gehouden.

Een programma om niet te missen!

Guido Debonnet

Erik DE SMET schreef erover in *Kerk & Leven* van 29 februari 2012.

Een theaterstuk over seksueel misbruik van kinderen in de Kerk. Wordt dat niet makkelijk een karikatuur?

Regisseur Michael De Cock en 't Arsenaal brengen met *Biechten* een opmerkelijk genuanceerd stuk.

Aanvankelijk wilde De Cock zelf een theaterstuk schrijven over het heikele onderwerp, maar toen bleek dat de Kempense auteur Walter van den Broeck (van het inmiddels verfilmde theaterstuk *Groenten uit Balen*) dezelfde thematiek wilde aansnijden

en daarbij de vraag wilde stellen hoe het komt dat het ooit zo katholieke Vlaanderen in sneltempo ontkerkelijkte.

Katholieke Vlaanderen

Typisch voor Van den Broeck is dat hij altijd een 'tegenschiedenis' wil schrijven op basis van verhalen van de gewone mens. Dat doet hij ook in *Biechten*.

Hij voert drie vrouwen uit evenveel generaties ten tonele. Kristien, gespeeld door Anna Vercammen, onderzoekt voor haar thesis het thema seksueel misbruik in de Kerk en interviewt daartoe een aantal mensen, onder wie haar moeder en grootmoeder. Gaandeweg ontvouwt zich een familiedrama: haar vader Jos werd in zijn jeugd seksueel misbruikt door de gerespecteerde oom-geestelijke Firmin.

Centraal in *Biechten* staat niet het misbruik, maar het koppig zwijgen over dat misbruik. De acteurs zitten op kerkstoelen, opgesteld in u-vorm. Iedereen hoort dus wat in besloten tweegesprekken door de andere acteurs wordt gezegd, maar toch doen ze allemaal alsof ze van niets op de hoogte zijn. Zelfs al heeft het misbruik hun aller levens getekend.

Dader en slachtoffer voert Van den Broeck niet op, zoals hij ook geen proces van het instituut Kerk wil maken. Een intrigerend personage is de bejaarde priester Raymond, gespeeld door Tuur De Weert. Kristien zoekt hem op en hij vertelt haar over het katholieke Vlaanderen van weleer. Met weemoed kijkt de priester terug naar zijn leven en roeping. Hij vraagt zich ook af of de keuze voor een brede volkskerk wel de juiste was en of het sacrale niet allengs werd

verwaarloosd. Een authentiek en herkenbaar verhaal, al klinkt vooral de herinnering door van de auteur aan de alomtegenwoordige Kerk zoals hij die in de Kempen heeft gekend.

Walter van den Broeck wil in *Biechten* alle aspecten van de pedofiliecrisis tonen en erop wijzen hoe sinds Marc Dutroux geesten veranderden. De betweterige promotor van Kristiens thesis, gespeeld door Luc Springuel, haalt de *Winkler Prins Encyclopedie* uit de jaren 1980 boven waarin de pedofielen nog op een zeker begrip kunnen rekenen. Klaas, Kristiens lief, weigert dan weer zijn relatie met een leraar tijdens zijn collegetijd te bestempelen als misbruik.

De pedofiele geestelijke Firmin wordt bisschop. De knipoog naar de zaak-Vangheluwe ligt voor de hand. Van den Broeck neemt, zoals in zijn ander werk, een actueel feit en bouwt er verhalen en personages rond. Ook nu is het zijn doel om de samenleving een spiegel voor te houden. Heeft niet iedereen gezwegen? Die vraag moet worden gesteld, om te weten waarom Jos zelf nooit gesproken heeft.

Het theater zou tijdens het seizoen 2012-2013 opnieuw te zien zijn in Vlaanderen. De speellijst zal je *later* via www.tarsenaal.be of 015 42 25 44 kunnen raadplegen. Meer informatie over dit stuk vind je op internet als je bij Google intypt 'Biechten 't Arsenaal'.

Guido Debonnet

ROVARO, MET DE DEUR OP EEN KIER

Graag stel ik u mijn brochure voor die op 24 juni 2012 verschijnt, de dag waarop ik de Heer dank voor 50 jaar priester zijn met mijn volk.

Deze dank wil ik vertolken door het uitgeven van deze brochure, die een 90-tal flitsen bevat, gedachten die mij gedurende een 5-tal jaren hebben getroffen en die in Kerk en Leven verschenen zijn.

Graag wil ik ze delen met alle lezers en tevens "Helpende handen" de hand reiken om missionarissen te ondersteunen.

De brochure, met eigen illustraties, verschijnt bij Halewijn, Antwerpen, met kaft, op 100 blz. en met een voorwoord van onze bisschop Mgr. Luc Van Looy. Kostprijs zonder verzendingskosten bedraagt 10 euro.

Als mensen, uit missiegeest, bereid zijn meerdere exemplaren te verspreiden, zou dit ons een waar genoegen doen.

Achterzijde van De deur op een kier

Felix Timmermans zegde ooit:
"Schrijven is te biechten gaan,
schilderen is te communie gaan."
Driewekelijks houd ik dan een publieke
biecht in de uitgave van Kerk en Leven
van Oudenaarde.

De communie die ik ontving waren de
talrijke indrukken die ik opdeed in het
hart van de Vlaamse Ardennen en die ik
neerzette in enkele schetsen. - ze sluiten
niet naadloos aan bij de teksten -
Met 'De deur op een kier' kom ik één
stap naar buiten, niet als een betweter
en dromer van grote dingen.

Wat ik zag stemt mij vaak tot nadenken.
Een bescheiden kijk die ik de lezer(es)

wil aanbieden, niet om bij de tekst te blijven, maar als stimulans voor ieder, om
zelf identieke indrukken op te doen in het gewone leven van elke dag.

De bundeling kwam tot stand uit dankbaarheid
voor de kansen die ik in mijn leven heb meegekregen.
Hiermee wil ik ook een steuntje geven aan 'Helpende handen',
een plaatselijk initiatief voor missionarissen van bij ons
die nog actief zijn in de Derde Wereld.

Rovaro (Roland Van Rostenberge, Oudenaarde.)

VERSLAG PAASRECOLLECTIE

In de namiddag van palmzondag op 1 april 2012 kwamen we opnieuw bijeen
in Mariahove te Bellem met een 15-tal priesters. We lieten ons door de heer
Joris Van Ael meenemen in enkele overwegingen bij het christelijke gebed.

Joris Van Ael is een Icoonschilder die zich verdiept heeft in de Kerkvaders. Hij
woont in Gent, in de Guldensterstraat, samen met zijn vrouw, en heeft er naast
zijn atelier ook een leerhuis waar hij regelmatig conferenties verzorgt. Meer
info over hem kun je vinden op zijn website www.iconenjorisvanael.be.
In zijn conferenties nam hij ons mee naar de kern van het stil gebed.

In een eerste conferentie vertrok hij vanuit Psalm 50 vers 15: *“Roep Mij dan, in het uur van uw nood, en ik red u, dan zult ge mij eren.”*

Het christelijk gebed heeft drie hoofdkleuren: ‘Roepen in het uur van benauwenis’ – ‘naar God die redt’ – ‘waarna dankbaarheid opwelt.’

In de psalmen en in de literatuur van de kerkvaders wordt het al duidelijk dat de ontmoetingsplaats met God juist onze zwakheid is of die van anderen. Roepen in onze nood, in het uur van onze nood, vormt de basis van het christelijk gebed. *“Mijn God, mijn God waarom heb je mij verlaten.”* Jezus’ noodkreet op het kruis toont ons dit.

Het juist durven roepen vanuit onze zwakheid, onze zondigheid, uit onze kleinheid, maakt een opening naar God, en opent de weg van de diepte naar ‘boven’. In het leven zelf, met alles wat we meemaken, openbaart ons onze zwakheid vanzelf.

Juist op dat moment mogen we de reddende God ontdekken. Ons durven overgeven vanuit onze kleinheid aan Hem, doet ons bidden om redding en ons God ervaren. In de parabel van de biddende Farizeeër en biddende Tollenaar maakt Jezus ons dat duidelijk. De reddende kracht van God komt vanuit Zijn Liefde voor ons, zijn mensen. God heeft onze zwakheid lief, om ons eruit te redden. Hij wrijft ons onze zwakheid niet aan, integendeel Hij redt ons eruit. Daarop mogen we vertrouwen. Zo mogen we meer mens worden.

Aan de hand van enkele teksten van de kerkvaders Johannes Chrysostomos en Isaac de Syriër en ook van Dom André Louf verduidelijkt Joris Van Ael dit alles.

In de tweede conferentie vertrekt hij vanuit Psalm 51 vers 19: *“Een vermorzeld en vernederd hart wijst Gij niet af.”* Dit vers uit de vrijdagmorgenpsalm roept ons op tot ‘rouwmoedigheid’, net als *“Zalig zij die treuren, want zij zullen getroost worden.”* (Mattheüs 5,4)

De ijver en na-ijver opgeven, ‘week’ worden van hart, is authentiek worden. Op die manier opent ons hart zich om te bidden. Het ‘hart’ is immers het orgaan van het gebed. Zo kan God vanuit Zijn barmhartigheid naar ons toe komen met Zijn mildheid en zachtheid. Zo kan en wil God ons ontmoeten. In deze ontmoeting wil God in ons ‘mens worden’.

Dat is onze redding, God die met Zijn Liefde in ons wil wonen. De uitdrukking van dit geloof in de Liefde van God is bidden. Vanuit dit bidden mogen we zijn reddende kracht ervaren, en Hem dankbaar zijn voor ons leven en alles wat het leven te bieden heeft om uit onze zwakheid te treden.

Op het einde van deze conferentie mochten we nog enkele vragen stellen aan Joris, waar hij graag op inging. In de namiddag bespraken we in kleine groepjes hoe wij uit de nederigheid onze huidige kerksituatie mochten doorleven en beleven.

In dit korte verslag kan niet weergegeven worden wat we aan inhoud en diepgang van Joris hebben meegekregen in verband met ons christelijk bidden, waarvoor dank aan Joris.

Dit mooie gebed kregen we ook mee:

Zeg ons uw leven toe Heer God.

***Gij schiep ons naar uw beeld
en legde in ons neer het unieke
vermogen om U te ontmoeten.
Het was Uw onstuitbaar welbehagen
om naar ons uit te gaan.
In het onze treedt Gij binnen.
In onze taal komt Gij ons beminnen.***

***In de moeite van het lichaam op het
kruis
wordt Uw goddelijk verlangen als een
vraag van wederliefde
onweerstaanbaar aangereikt.***

***Beminnenswaardige Heer,
Die uittrok... en die kwam,... en die ons zocht...
toen wij nog zondaars waren.
Zeg ons Uw vrede toe... die ons geneest van schuld en zelfverwijt.
Zeg ons Uw vreugde toe... die ons toevalt in Uw vergeving.
Zeg ons Uw liefde toe... doorheen de tekens van Uw lichaam.
Zeg ons verrijzenis toe... als de liefde haar zoektocht heeft voltooid.***

Jan Sevenhant

**RETRAITE PRIESTERFRATERNITEITEN JEZUS CARITAS
te WAVREUMONT Monastère Saint-Remacle:
zondag 8 juli tot zaterdag 14 juli 2012**

Charles Verhezen, Jezuïet uit Brugge, begeleidt ons. Aan de hand van het Johannes-Evangelie brengt hij ons een aantal thema's om ons christen-zijn en priesterleven te voeden.

Zoals in 2010 zijn we te gast in het 'Monastère Saint-Remacle' te Wavreumont, 4970 Stavelot, telefoon 080/86 23 12, gelegen dicht bij Malmédy, nabij de autoweg E42/A27 (richting Verviers), afrit 11 met het volgen van de wegwijzers 'Wavreumont'. Onze gastheren zijn de Benedictijnen die deze priorij bewonen sinds 1952. Heerlijke omgeving, stemmige kapel, verzorgde maaltijden.

De retraite begint op zondag 8 juli met het avondmaal om 19 uur, vanaf 17 uur ben je welkom. Ze eindigt met het ontbijt op zaterdag 14 juli. Onze retraite is persoonlijk, met een woestijndag, en ook een groepsgebeuren. De fraterniteit komt aan bod bij uitwisseling, levensherziening en liturgie. We zijn elkaar nabij in woord en stilte, in gesprek en aanbidding, in rustige en mooi verzorgde liturgie. Je maakt best de gehele retraite mee.

In de eerste plaats is de retraite bedoeld voor de fraterniteitsleden. Er kunnen echter ook andere priesters deelnemen.

Graag weten we tegen 20 juni 2012 met hoeveel, wie wil deelnemen. Je mag inschrijven bij Jan Sevenhant, Kerkstraat 20, 8570 Anzegem, 056/68 81 33, jan.sevenhant@online.be. Ondertussen zijn er al een twaalftal inschrijvingen. De prijs voor de retraite zal tussen 165 € en 190 € zijn (ik dien nog af te spreken met de priorij), verblijf, maaltijden en spreker inbegrepen. De ingeschrevenen ontvangen nog verder informatie, de deelnemerslijst om samen te rijden en wijze van betaling.

KLEINE ZUSTERS

EEN GETUIGENIS VAN DE FRATERNITEIT VAN ANTWERPEN, STAD AAN DE STROOM

Ons leven is wel boeiend, ook al ben ik, Martine, nu bijna een jaar op brugpensioen en dus ook al bijna een jaar in Antwerpen.

In de stad kom ik stilaan thuis. Zo ook in Het Vlot, mijn vrijwilligerswerk: het is een wereld van mensen die leven op straat en van drugs en alcohol.

De winterperiode was voor hen hard, gelukkig is er ook in onze straat "De Biekorf", opvang voor de koude nachten.

Ik leer veel en hou van deze mensen, soms met een geurtje en niet al te propere kleren. Frans is 83 jaar, de oudste aanwezige en Belg, er zijn veel Polen en Arabisch sprekenden, ook mensen met een zwarte huidskleur. Er is ook een vrouw in verwachting, wat niet zo'n heugelijke gebeurtenis is als je druggebruiker bent .

Alle vrijwilligers krijgen een vorming, om toch in die wereld niet verloren te lopen.

Wij luisteren en geven soep en brood en thee en koffie.

Als fraterniteit met 2 leven we met elkaar mee.

Mieke heeft ook haar verhaal over haar vrijwilligerswerk:

Mijn vrijwilligerswerk bij "De Overzet" (opvang voor Afrikaanse vrouwen, ziek of op de vlucht voor geweld, of weduwen = uitsluiting of verworpen zijn...) vraagt de laatste tijd wat meer tijd...

Mbalou haar papieren zijn in orde, zij krijgt een uitkering van het OCMW en kan dus zelfstandig wonen, zij heeft "de overzet" gedaan. Mbalou is een heel zelfstandige vrouw, ze leert Nederlands en ze heeft haar ingangsexamen gedaan voor de opleiding voor "Logistieke hulp". Ze mag in september aan de opleiding beginnen.

De andere vrouw met wie ik een weg mag gaan, Samia Mustafa, is zwanger. Er zijn heel wat problemen: met de zwangerschap en ook met de papieren die niet in orde komen. Echt alarmerend want de geboorte van het kindje is uitgerekend voor 22 mei maar het moet eind maart met een keizersnede geboren worden: de placenta zit in de weg voor een natuurlijke bevalling.

Om geen bloeding te krijgen van de placenta (wat heel gevaarlijk is voor

moeder en kindje), moet het kindje geboren worden vóór het zich aanmeldt. Het OCMW weigert het dossier verder te behandelen: eerst moet de vader schriftelijk bevestigen of hij het kind aanvaardt of niet. (hij woont in Nederland) Ook moest Samia een spuit krijgen om de vorming van de longen te activeren... dus 'Kind en Gezin' regelde een afspraak voor 15 februari in het Erasmusziekenhuis. De dokter was afwezig maar de vroedvrouw luisterde naar het hartje van het kindje, dat heel regelmatig klopt!!! Maar dan krijgen wij te horen dat voor die spuit een ziekenhuisopname nodig is gedurende 24 uur. Wij maken een afspraak en men zegt ons: breng maar genoeg geld mee, want jullie moeten een voorschot betalen. "Hoeveel?" vraag ik. 1000 euro, krijg ik te horen. Ik verwittig dokter De Vos van 'Kind en Gezin' en die regelt met dokter Van De Bulck dat wij op maandag 13 februari naar zijn huis mogen komen, maar daar krijgen we die dag te horen dat de spuit niet binnen is... hij zal mij verwittigen wanneer ze binnen is. We gaan samen naar haar vriendin in de Van Kerkhovestraat, ik moet naar huis om te wachten op het telefoontje en vóór de middag krijg ik bericht dat de spuit in Erasmus beschikbaar is. Samen naar het ziekenhuis: haar vriendin vindt het niet verantwoord om met het openbaar vervoer te gaan en belt haar broer die ons wegbrengt. De dokter had ons gezegd dat we ons in Erasmus niet moesten aanmelden, maar rechtstreeks naar zijn bureau moesten komen. We hebben alleen de spuit moeten betalen: 3,60 euro. Van een opname werd niet meer gesproken, Samia is enkele dagen bij haar beste vriendin gebleven, die zelf haar vijfde kindje verwacht,. Ongelooflijk: van gastvrijheid gesproken!!!

Op 2 maart komen we samen bij de vriendin van Samia (Samia is verkouden en verblijft bij haar vriendin). De maatschappelijk werkster van PSC die de vrouwen van "De Overzet" helpt voor hun papieren, komt ook: zij heeft een jurist geraadpleegd om te zien welke stappen kunnen gedaan worden. Dus, laat ons hopen, want indien de papieren niet in orde komen, wordt het een afbetaling van jaren.

Ondertussen is het kindje nog niet geboren, zal het waarschijnlijk toch niet veel te vroeg komen en kregen we het heel goede nieuws dat ze voor de bevalling toch niet de volle pot zal moeten betalen...

Laat ons hopen dat de bevalling nu goed verloopt, mag ik vragen om een klein gebed?

Dank,

Mieke (Samia en kindje) en Martine.

GEBED VAN OVERGAVE

Vader,

**Ik verlaat mij op U,
doe met mij wat Gij goedvindt.**

**Wat Gij ook met mij doen wilt,
ik dank U.**

**Tot alles ben ik bereid, alles aanvaard ik,
als Uw wil maar geschiedt in mij
en in al uw schepselen:
niets anders verlang ik, mijn God.**

**Ik leg mijn leven in uw handen,
ik geef mij aan U, mijn God,
met heel de liefde van mijn hart,
omdat ik u bemin,
omdat het voor mij een noodzaak
van liefde is mij te geven,
mij zonder voorbehoud op U te verlaten,
met een oneindig vertrouwen:
want Gij zijt mijn Vader.**

Charles de Foucauld ziet het niet meer zitten (28)

Na zijn eerste verblijf van dertien maanden in Tamanrasset keert Broeder Charles voor een korte tijd terug naar Beni-Abbès. Dan keert hij naar Tamanrasset terug. Broeder Michel, zijn eerste volgeling, gaat met hem mee. Charles is er heel blij om. Maar na drie maanden verlaat Michel hem weer. Hij zal alleen in Tamanrasset moeten verblijven. Begin 1908 krijgt hij de toelating om alleen de heilige Mis te vieren. Ook dat maakt hem écht blij. Kort daarop valt hij zwaar ziek. En... het lijkt wel of broeder Charles het echt niet meer ziet zitten.

Bidden en contact houden met Jezus is voor Frère Charles heel belangrijk. Hij wil Jezus navolgen. Onopvallend. Jezus navolgen in zijn verborgen leven van Nazaret. Vroeger beleefde hij plezier aan bidden. Maar nu zegt het hem niet veel. Soms is hij heel erg vermoeid. Hij heeft geen moed meer om lang te bidden.

Hij zit daar ook héél eenzaam in die onmetelijke woestijn. Weinig contact met Fransen die voorbij komen. In Beni-Abbès was dat helemaal anders.

En twee maanden lang ontving hij geen enkele brief, ook niet van Madame de Bondy. Nochtans, hij wist zeker dat ze hem elke week schreef. Maar de brieven kwamen slechts met heel veel vertraging aan. Wat jammer. Hij zag er zo naar uit...

Op een dag, we zijn januari 1908, is er meer aan de hand.

Als een lopend vuurtje verspreidt zich het nieuws in de woestijn, dat de Marabout zwaar ziek is.

Kom vlug! De Marabout is zwaar ziek. We moeten hem te eten geven. En zijn vrienden verwittigen. Misschien zal hij wel sterven. Vlug, haast je!

Heb jij het al eens meegemaakt dat van alles en nog wat je echt tegen ging? Dat je er moedeloos van was? Wat heb je toen gedacht?

Guido Debonnet

LIEF EN LEED

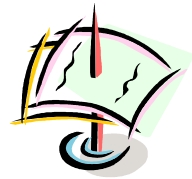
Zopas vernamen we het overlijden van de heer Jozef Vanhoutteghem, weduwnaar van Cecile Cloet en partner van Mevr. Anne marie Waerlop. Hij zag het levenslicht te Oostnieuwkerke op 18 mei 1926 en is overleden in het woonzorgcentrum "t Hof" te Lichtervelde op zondag 6 mei 2012. Hij was Lid van de Fraterniteit van Lichtervelde.

We bieden de families en vooral Anne marie onze christelijke deelneming aan...

DATA OM NIET TE VERGETEN

Seculiere fraterniteiten

Vakantieretraite: van zondagavond 22 juli tot vrijdagmiddag 27 juli in "Ter Dennen"

Fratdag in Gent: zondag 21 oktober, bij de kleine zusters in de Reinaertstraat in Gent. met Walter Ceuppens, thema's: "Luisteren... en de verborgen boodschap vatten" en "Bevrijding uit verstikkende milieus: naast Charles de Foucauld ook Frédéric Ozanam en Thérèse Martin".

Priesterfraterniteiten

Zondag 8 juli tot zaterdag 14 juli 2012: Retraite in Wavreumont. Predikant Charles Verhezen s.j.

Maandag 6 augustus 2012: Woestijndag bij de paters Josefieten in de Pachterstraat 52 te Geraardsbergen, van 10 tot 17uur.

Dinsdag 30 november 2012: Bijeenkomst van de fraterniteitsverantwoordelijken te Waasmunster.

Zondag 6 tot maandag 7 januari 2013: kersteco te Bellem Mariahove.

Zondag 7 tot maandag 8 april 2013: Paasreco te Bellem Mariahove.